

Oikaisuvaatimus kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksestä 8.4.2025 § 18 - Heinolan lukion avustushakemus Helena ja Minna Syrjälän rahastosta / Ilmastonmuutoksen opetuksen kehittäminen; opettajien koulutus ja opiskelijoiden leirikoulun suunnittelumatka Tromssaan syksyllä 2025

kasopltk 20.05.2025 § 31

167/02.05.01.02/2025

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokouksen kulku:

Jäsen Suutari esitti jäsen Salosen kannattamana, "Rahaston varoja käytetään Heinolan kaupungin alueella vakituisesti asuvien taloudellisen tuen tarpeessa olevien avustamiseen sekä opiskelijoiden tukemiseen ja lasten ja nuorten maa- ja metsätietouden kartuttamiseen. Heinolan oppilaitosten luonto-, maatalous- ja metsäopetuksen sekä kerhojen matkakulujen tukeminen. Heinolan varhaiskasvatuksen luontoon ja metsään liittyvien matkakulujen tukeminen." (Säännöt.) Nyt laatijat ovat tulkinneet, että sitä voi hakea omaan koulutukseen ja matkallevarten Norjaan. Vaikka ilmastonmuutos ja luontoarvojen opetus onkin tärkeä aihe yhteiskunnassamme ja opettajilla on velvollisuus opettajina ja kasvattajina tähän perehtyä. Sääntöjen perusteella opettajat eivät voi hakea tästä rahastosta tukea ulkomaan matkaan, sillä rahaston sääntöjen ja testamentin perusteella on tarkoitus kartuttaa lasten ja nuorten maa- ja metsätietoutta. Tätä rahastoa yritetty purkaa ja lopettaa tietojeni mukaan valtuustokautena 2009–2012 silloin sitä hallinnoi "maaseutulautakunta" Rahastoa on päivitetty vastamaan nykypäivää, mutta Helena ja Minna Syrjälään testamentin tahtoa pitää kunnioittaa ja tällä perusteella teen vastaesityksen, että lautakunta oikaisee päätöksensä minkä teki 8.4.2025 § 18 ja ei myönnä rahoitusta opettajille matkaan.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiasta käydyn keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu vastaesitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan CloudMeetingillä niin, että ne jotka kannattava esittelijän esitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat jäsen Suutarin esitystä äänestävät Ei.

Äänestyksessä annettiin

4 Jaa-ääntä (Arifullen, Knuuttila, Ljungkvist ja Salminen)

4 Ei -ääntä (Järvinen, Qvintus, Salonen ja Suutari)

Puheenjohtaja totesi kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksyneen esittelijän päätösehdotuksen ääniin 4 vastaan 4, puheenjohtaja Salmisen Jaa äänen ratkaistessa tasatuloksen.

Äänestysraportti liitteenä.

Esittelijä	hyvinvointijohtaja Hepo-oja, Pirjo
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös Heinolan lukion opettajien koulutus- ja opiskelijoiden leirikoulun suunnittelumatkan avustamisesta on olemassa olevien sääntöjen mukainen ja syntynyt oikeassa järjestyksessä.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 23.1 §
Valmistelija	hyvinvointijohtaja Pirjo-Hepo-oja, p. 050 071 7310; kaupungin lakimies Teppo Joentausta, p. 044 469 4391 asiakirjahallinnon asiantuntija Annamari Sammalvehrä, p. 044 797 7090, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Kokouksessaan 8.4.2025 § 18 kasvatus- ja opetuslautakunta päätti myöntää Helena ja Minna Syrjälän rahastosta enintään 11 725€ Heinolan lukion opettajien koulutus- ja opiskelijoiden leirikoulun suunnittelumatkaa varten toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Lautakunnan päätökseen tehtiin 21.4.2025 oikaisuvaatimus, jossa lautakuntaa pyydetään oikaisemaan tekemänsä päätös ja perumaan avustus. Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaatimustaan sillä, että päätös ei ole hänen mukaansa rahaston sääntöjen mukainen:

- matka ei vaatimuksen tekijän mielestä kohdistu opiskelijoihin vaan opettajien koulutukseen
- matkan aiheena on ilmastomuutoksen opetuksen kehittäminen, eikä se vaatimuksen tekijän mielestä ole luonto-opetuksen kehittämistä
- avustuksen kohteena ei ole kerho, varhaiskasvatus tai säännöissä mainittu opiskelija
- oikaisuvaatimuksen tekijä näkee, että päätös saattaa muut hakijat eriarvoiseen asemaan ja luo ennakkotapauksen, joka hämärtää sääntöjen tulkintaa jatkossa.

Heinolan hallintosäännön 23§ mukaan lautakunnat päättävät avustusten jakoperusteista sekä avustusten myöntämisestä.

Helena ja Minna Syrjälän rahasto on perustettu 13.1.1956 tehdyn testamentin mukaisesti. Testamentin mukaan rahaston varoja käytetään Heinolan kaupungin alueella vakituisesti asuvien taloudellisen tuen tarpeessa olevien avustamiseen sekä opiskelijoiden tukemiseen ja lasten ja nuorten maa- ja metsätietouden kartuttamiseen, sekä tuetaan Heinolan oppilaitosten luonto-, maatalous- ja metsäopetusta sekä kerhojen matkakuluja. Heinolan valtuusto päättää rahaston säännöistä. Viimeisin sääntöjen päivitys tehtiin valtuustossa 25.11.2024 § 54.

Voimassa olevan Helena ja Minna Syrjälän rahaston säännön 1§ mukaisesti Helena ja Minna Syrjälän lahjoitusrahastoa hallinnoi kasvatus- ja opetuslautakunta.

Säännön 2§ määrittää avustuksen saajat sekä kohteet. Sen mukaisesti avustusta voidaan myöntää Heinolan oppilaitosten luonto-, maatalous- ja metsäopetuksen sekä kerhojen matkakulujen tukemiseen.

Kokouksessaan 28.1.2025 6§ kasvatus- ja opetuslautakunta päätti, että se jakaa vuonna 2025 enintään 20 000€ sääntöjen määäämiin kohteisiin säännön 3§ (Rahaston pääoma, varojen käyttö ja rahaston hoito) mukaisesti. Viimeisen viiden vuoden (2020 – 2024) aikana rahaston varoja on käytetty yhteensä §2 mukaisiin tarkoituksiin seuraavasti:

v. 2020	8 000€
v. 2021	6081,36€
v. 2022	5380€
v. 2023	4960€
v. 2024	3380€

Rahaston saldo 8.4.2025 oli 1.302.579,01€.

Oikaisuvaatimuksen tekijän perusteena on se, että matka ei tekijän mielestä kohdistu opiskelijoihin vaan opettajien omaan koulutukseen.

Luonnontieteiden Ilmastokasvatuksen yhteistyöverkosto edistää opiskelijoiden leirikouluja, vierailuja sekä opiskelijoiden osallistumista tutkimukseen. Lautakunnan kokouksessa 8.4.2025 opettajien koulutus- ja opiskelijoiden leirikoulun suunnittelumatkan suunnitelmaa olivat esittelemässä Heinolan lukion rehtori Johannes Rinkinen ja lehtori Pilvi Sihvonen. Kokouksessa esiteltiin tarkasti matkan sisältö, jossa mm. eri yliopistoilla on vahva rooli. Opettajien koulutusmatkan sisältö perustuu yhteistyöhön useiden tahojen kanssa mm. LUT University, Jyväskylän yliopisto, Tampereen yliopisto, UIT- The Arctic University of Norway, Cern, Arctic Frontiers.

Lautakunnalle esitetään, että matka kohdistuu opettajien ammattitaidon ja luontokasvatukseen liittyvän pedagogiikan kehittämiseen ja tulevaan opiskelijoiden leirikouluun, joten se kohdistuu opiskelijoiden opiskeluun. Opettajien luontoaiheinen koulutus on kiinteässä yhteyssä Heinolan oppilaitokseen ja on yksiselitteisesti rahaston sääntöjen mukainen.

Oikaisuvaatimuksen tekijän perusteena on se, että matkan aiheena on ilmastonmuutoksen opetuksen kehittäminen, eikä se ole tekijän mielestä luonto-opetuksen kehittämistä.

Lautakunnalle esitetään, että ilmastonmuutoksen opetus on olennainen osa luonto-opetusta ja siihen koulutuksen järjestäjää velvoittaa Lukion opetussuunnitelma 2019, kohdat 2.2. lukio-opetuksen arvoperusta, 6.1. opetuksen yleiset tavoitteet sekä 6.2. laaja-alainen osaaminen.

Oikaisuvaatimuksen tekijän perusteena on se, että avustuksen kohteena ei ole kerho, varhaiskasvatus tai sääntöjen tarkoittama opiskelija.

Lautakunnalle esitetään, että kerhojen, varhaiskasvatuksen tai opiskelijoiden anomukset käsitellään erillisinä kokouksissa aina, kun niitä lautakunnalle on esitetty. Kokouksessa 6.5.2025 lautakunta käsitteli yhden koulun tekemän avustushakemuksen. Lukiolle tehty päätös perustuu oppilaitoksen luonto-opetuksen kehittämiseen. Helena ja Minna Syrjälän lahjoitusrahaston 1.1.2025 lukien voimassa olevien sääntöjen 2 §:ssä mainitaan avustuksen saajina ja kohteina ”Heinolan oppilaitosten luonto-, maatalous- ja metsäopetuksen sekä kerhojen matkakulujen tukeminen”. Heinolan lukiolle on myönnetty avustusta, koska koulutusmatka tukee rahaston sääntöjen mukaisesti oppilaitoksen luonto-opetusta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kirjoittaa vaatimuksessaan, että ko. päätös saattaa muut hakijat eriarvoiseen asemaan ja luo ennakkotapauksen, joka hämärtää sääntöjen tulkintaa jatkossa.

Rahastoon liittyvä testamentti on tehty 13.1.1956. Nykyisten sääntöjen mukaisesti rahastoa hallinnoi monijäseninen, demokraattinen toimielin, joka käyttää harkintavaltaa tapauskohtaisesti ja perustellusti nykyisiä, valtuuston hyväksymiä sääntöjä noudattaen. Viimeisen viiden vuoden (2020 – 2024) aikainen rahaston varojen käyttö on kuvattu aikaisemmassa kohdassa.

Lautakunnassa on toimittu päätöksenteossa valituksen kohteena olevassa asiassa lainsäädännön ja kunnallisen itsehallinnon puitteissa, eikä lautakunta ole ylittänyt hallinnollista toimivaltaansa asiassa. Lautakunnan päätös on myös ollut rahaston sääntöjen mukainen ja päätöksen taustalla oleva matka on hyvin perusteltu kokonaisuus, jolla on välitön yhteys rahaston sääntöihin.

Ylipäätään lautakunta on tehnyt päätöksensä sille kuuluvan harkintavallan nojalla, noudattamalla hyvää hallintotapaa ja perustellun esittelyn pohjalta. Päätöksen ei voida myöskään katsoa olevan perustuslain, kunta- tai hallintolain vastainen. Päätöksenteossa on siten otettu huomioon lahjoitusrahaston säännöt ja sen asettamat rajat ja asiaa on arvioitu lautakunnassa oikein.

Lautakunnalle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään, koska oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös Heinolan lukion opettajien koulutus- ja opiskelijoiden leirikoulun suunnittelumatkan avustaminen on olemassa olevien sääntöjen mukainen ja syntynyt oikeassa järjestyksessä.

Esityslistan liitteenä on

- Oikaisuvaatimus 21.4.2025

- Helena ja Minna Syrjälän lahjoitusrahaston säännöt 1.1.2025 lukien
- Heinolan lukion avustushakemus 3.3.2025 kasvatus- ja opetuslautakunnalle
- Heinolan lukion opettajien koulutus – ja leirikoulun suunnittelumatkan esittelymateriaali (lautakunnan kokous 8.4.2025)
- Lukion opetussuunnitelma 2019, kohdat 2.2., 6.1. ja 6.2

Tiedoksianto

Virallinen ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä